

Antwoordblad bij les a – De Kip of het Ei?

Opdracht 1. Kippengedrag.

Kippen leven in het wild in groepen. De grootte van de groep verschilt heel erg, van tien tot wel honderd dieren!

1a. Hoe is de samenstelling van een groep kippen?

Kippen zijn sociale dieren, die in groepen van één haan met meerdere hennen leven.

1b. Hoe bepalen kippen hun rangorde?

Ze bepalen de rangorde door de pikorde. De pikorde geeft de hiërarchie aan binnen de groep. De hen die het hoogste in rang staat, de baas, pikt alle andere hennen. Alle andere hennen ontwijken haar, waardoor zij als eerste kan eten en drinken en de beste plekjes uit kan zoeken. De op een na hoogste hen wordt alleen gepikt door de hoogste hen. Zij pikt de hoogste hen niet, maar wel alle andere hennen. Zij heeft als tweede toegang tot eten, drinken en de beste plekjes.

1c. Vaak kan je aan het uiterlijk van de kip zien wie de baas is. Waaraan kan je dit zien?

De kippen welke hoog in de rangorde staan zijn vaak groter en hebben een grotere kam.

Kippen zijn snel tevreden als het gaat om eten. Daarom worden kippen ook wel eens alleseters genoemd.

1d. Hoeveel tijd besteden kippen aan het zoeken naar en het eten van voedsel?

Kippen besteden ongeveer 50% van hun tijd aan het zoeken naar voedsel en het eten zelf.

1e. Hoe zoeken kippen hun eten?

Kippen scharrelen (ze krabben over de grond).

Als wij vies zijn gaan wij lekker in bad of stappen we onder de douche. De kip doet dit op een hele andere manier!

1f. Hoe houdt een kip haar veren schoon?

Kippen verzorgen hun veren onder andere door een stof- of zandbad te nemen.

1g. Waar rusten kippen het liefst?

Kippen rusten het liefst op een verhoging, zoals een zitstok in een hok of een tak in een boom of struik in de vrije natuur.

1h. Hoe kan je er als kippenhouder voor zorgen dat kippen een fijne rustplek hebben?

Door voor voldoende zitstokken te zorgen.

1i. Waar leggen kippen hun eieren het liefst?

Kippen leggen hun eieren het liefst in een nest.

Opdracht 2. Het kippenhok.

2a. Wat voor soort stal ga je onderzoeken? (Verrijkte kooi, scharrel, vrije uitloop of biologisch)

Eigen keus.

2b. Huisvestingseisen voor jouw systeem

1. Hoeveel hennen mogen er op een vierkante meter zitten? **18,2 / 9 / 9 / 6.**
2. Waarvan is de vloer van het hok gemaakt? **Draadgaas / Minstens 1/3 strooisel / Minstens 1/3 strooisel / Minstens 1/3 strooisel.**
3. Krijgen de kippen strooisel om te kunnen scharrelen? **Nee / Ja / Ja / Ja.**
4. Hebben de kippen een zitstok? **Nee / Ja / Ja / Ja.**
5. Hebben de kippen een legnest? **Nee / Ja / Ja / Ja.**
6. Kunnen de kippen naar buiten? **Nee / Nee / Ja / Ja.**
7. Mogen de snavels gebrand worden? **Ja / Ja / Ja / Nee.**
8. Als kippensnavels wel gebrand mogen worden, waarom gebeurt dat dan denk je?
Om ernstige verwondingen als gevolg van verenpikken te voorkomen.

2c. Nu je zoveel over dit stalsysteem weet, weet je vast wel hoe een kippenhok eruit zit. Teken het verblijf van een kip uit deze stal in het tekenvak.

Tekening.

Opdracht 3. Het systeem onder de loep.

3a. Met welke behoeftes van de kip wordt rekening gehouden in dit systeem?

Verrijkte kooi; er wordt weinig tot geen rekening gehouden met behoeftes van de kip. Wel hebben ze sinds 2012 beschikken over een zitstok en een legnest.

Scharrel; kippen kunnen hun natuurlijke gedrag uitvoeren, zoals scharrelen. Ook hebben ze de beschikking over een zitstok en een legnest.

Vrije uitloop en biologisch; zie scharrel. Daarnaast kunnen de kippen naar buiten en kunnen ze zich nog meer gedragen zoals ze willen.

3b. Met welke behoeftes van de kip wordt geen rekening gehouden in dit systeem?

Verrijkte kooi; kippen kunnen hun natuurlijke gedrag niet uitvoeren doordat ze op een te kleine oppervlakte gehouden worden. Hierdoor kunnen ze stereotiep gedrag gaan vertonen. Ook kunnen ze problemen aan hun poten krijgen omdat ze niet voldoende kunnen bewegen, waardoor hun poten minder sterk worden.

Scharrel, vrije uitloop en biologisch; doordat er te veel kippen in de stal gehouden worden en doordat er weinig afleiding is, kunnen kippen gaan verenpikken.

3c. Waarom zou een kippenhouder voor dit systeem kiezen?

Verrijkte kooi; doordat de kippen weinig oppervlakte innemen en relatief weinig eten is het minder duur om eieren te maken. De kosten voor een ei zijn bij dit systeem het laagste. Daarnaast is dit systeem het meest hygiënisch. De uitwerpselen van de kippen vallen meteen op een lopende band waardoor de kippen niet snel ziek worden van bacteriën uit de uitwerpselen.

Scharrel, vrije uitloop, biologisch; de kippen hebben sterkere spieren en botten doordat ze in een grotere stal gehouden worden en daardoor meer kunnen bewegen.

3d. Waarom zou een kippenhouder *niet* voor dit systeem kiezen?

Verrijkte kooi; een legbatterij heeft meer kippen op het bedrijf dan een bedrijf met een ander huisvestingssysteem. Hierdoor veroorzaken ze meer ammoniak uitstoot wat stankoverlast veroorzaakt in de omgeving. Daarnaast kunnen de kippen geen of weinig natuurlijk gedrag vertonen waardoor ze stereotiep gedrag kunnen gaan vertonen. Kippen kunnen bijvoorbeeld met hun kop gaan trillen. Ook hebben de kippen meer kans op pootgebreken door de harde ondergrond en het feit dat ze weinig bewegingsruimte hebben.

Scharrel, vrije uitloop en biologisch; kippen kunnen naar elkaars veren gaan pikken als ze zich vervelen. Daarnaast kunnen de kippen ademhalingsproblemen krijgen doordat er strooisel op de grond ligt wat meer stof in de stal veroorzaakt. Ook is de ziektebestrijding moeilijker en nemen de kippen meer voer op doordat ze meer bewegen.

Vrije uitloop, biologisch; de kosten liggen hoger dan bij een kooisysteem (50%), daarnaast hebben de kippen een hogere voeropname doordat ze meer bewegen.

3e. Waarom zou een koper voor eieren van dit systeem kiezen?

Denk aan redenen als geld, dierenwelzijn, milieu, onwetendheid, beschikbaarheid.

Jij als koper bent belangrijk als het gaat om dierenwelzijn. Als je vlees en eieren zo goedkoop mogelijk wilt kopen, krijgt de boer die het dier gehouden heeft minder geld. Hij kan daarvan minder doen voor zijn dieren. Als je als koper een duurder stukje vlees of een duurdere doos eieren koopt, krijgt de boer vaak ook meer geld en kan hij wat extra's doen voor zijn dieren. Hij kan ze bijvoorbeeld meer ruimte geven of duurder voer kopen.

3f. Waarom zou een koper *niet* voor eieren van dit systeem kiezen?

Om dezelfde redenen als bij 9a.

3g. Wat vind je zelf van het systeem?

Eigen mening.

3h. Zou jij eieren van dit systeem kopen? Waarom wel of niet?

Alle antwoorden zijn goed zolang ze maar voldoende onderbouwd zijn.

Extra activiteiten – Eierdozen.

Onderzoek wat de cijfers, letters en tekens op de eieren en eierdozen betekenen.

Uiterlijk van het ei				
	Ei 1	Ei 2	Ei 3	Ei 4
Welke kleur heeft het ei?				
Bepaal met behulp van de eicode hoe zwaar het ei is.				
In welke klasse hoort het ei denk je?	S = < 53 gr	M = 53 – 63 gr	L = 63 – 73 gr	XL = > 73 gr
Eistempel				
	Ei 1	Ei 2	Ei 3	Ei 4
Wat staat er op het eistempel?			2 NL 45246 01	
Wat voor soort hok heeft de legkip?	0 = Biologisch	1 = Vrije uitloop	2 = Scharrel	3 = Kooi
Uit welk land komt het ei?			NL = Nederland	
Kijk op internet hoeveel het ei ongeveer kostte.				

Eierdozen

Welke van de onderstaande keurmerken zie je op de eierdoos?

(Zet per doos een kruis in het juiste vakje?)

	Doos 1	Doos 2	Doos 3	Doos 4
1. 			X	
2. 		X		
3. 	X			
4. 			X	
5. 			X	
6. 	X			
7. 	X			
8. 	X			
9. 	X	X	X	X
10. 			X	

Wat betekenen de keurmerken die je gevonden hebt?

Welke keurmerken die je gevonden hebt horen bij de huisvestingsvorm:

(Schrijf de nummers van de bovenstaande keurmerken bij de juiste huisvestingsvormen, een aantal nummers komen meerdere keren voor).

Biologisch				
Vrije uitloop				
Scharrel				
Kooi				

Welke van de vier eieren/eierdozen van je groepje zou jij kiezen?

Eigen mening. _____

Waarom?

Eigen mening. _____

